

EXPEDICE LOPATEK NA SIBIŘ

První oběžné lopatky Kaplanovy turbíny odjely ze ŽĐASu na dalekou cestu do ruského Petrohradu v úterý 19. května. Rozměrný náklad o velké hmotnosti si vyžádal speciální vozidlo a zvláštní silniční povolení.

Během května a června jsme dokončili výrobu čtyř z celkových deseti oběžných lopat pro Kaplanovu turbínu, které budou pracovat na vodní kaskádě na řece Jenisej na Sibiři.

Na přání zákazníka bylo třeba lopatky naložit ve stoje pomocí závěsných ok.

Transport těchto lopatek k zákazníkovi provází náročná expedice. Díky velkým rozměrům a váze (délka 507 cm, výška 390 cm s podkladky, hmotnost 16620 kg) a požadavkům zákazníka nakládat a převážet lopatky ve stoje pomocí závěsných ok, bylo nutné zajistit speciální vozidlo s návěsem se sníženou plošinou a získat zvláštní silniční povolení jak pro české, ale zejména pak německé silnice a dálnice.

Lopatky putují po silnici do přístavu Lübeck v Německu a odtud lodí do přístavu v Petrohradě k našemu významnému zákazníkovi, firmě POWER MACHINES.

Marek Houba, prodej odlitků

DALŠÍ NŮŽKY NA MONTÁŽI

Troje nůžky na zpracování šrotu byly v minulém týdnu dokončeny na montáži haly 5. Jedny ze dvou dieslových kontejnerových nůžek CNS 400 K jsou určeny pro českou společnost Radek Škvára s.r.o. z Hořovic, další pro šrotáře v Belgii. Jedná se o firmu Geert De Cocker se sídlem v Gentu, která zpracovává odpad z hliníku. Semi-mobilní nůžky CNS 730/190-E poputují do firmy Bruch & Söhne v Německu, kde budou stříhat v tandemu - zavážení pomocí jednoho bagru - společně s našimi nůžkami CNS 400 K, které již tento zákazník vlastní.

USPĚLI JSME V AUDITU

V letošním roce byl audit integrovaného systému managementu naplánován a proveden ve dnech od 25. do 28. května certifikační společností TÜV NORD. Audit byl certifikační, pro vystavení nových certifikátů ve všech třech zavedených systémech, tedy systému managementu kvality, systému environmentálního managementu a systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Při auditu byly poprvé prověřovány požadavky na systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle nové normy ISO 45001:2018.

Přesto, že průběh auditu nebyl vůbec jednoduchý, nebyly shledány žádné neshody, které by značily odchylku od stanovených normativních požadavků. Zavedený integrovaný systém managementu ve všech třech oblastech byl tak shledán funkčním a efektivním, kdy zaručuje shodu se závaznými požadavky legislativy a splňuje požadavky firmy a zainteresovaných stran. Pro další zlepšení zavedeného integrovaného systému managementu byly auditory stanoveny náměty na zlepšení. Po odsouhlasení závěrečné zprávy auditorů certifikační organizací, budou vystaveny a předány nové certifikáty. V některém z následujících příspěvků vás budeme informovat o předání certifikátů naší společnosti.

Děkujeme touto cestou všem zaměstnancům, kteří se podíleli na hladkém průběhu auditu, a přejeme hodně úspěchů při realizaci stanovených námětů na zlepšení.

Ing. Milan Černý – manažer IMS
Roman Gracias, MBA – ředitel úseku Kvalita

NEJLEPŠÍ ZAMĚSTNANCI V KVĚTNU

◀ Seriál

Nejlepším zaměstnancům za měsíc květen, Vladislavě Vondrákové a Petru Dvořákovi, za odvedenou práci osobně poděkoval generální ředitel Pavel Cesnek.

Ladislava Vondráková, 1. místo obchodník Divize Metalurgie

Ladislava Vondráková je dlouholetou svědomitou obchodnicí, která zajišťuje zakázky pro obor výkovků v divizi Metalurgie. Díky své pili a aktivnímu přístupu k řešení požadavků má se zákazníky vytvořené silné osobní vztahy, které výrazně přispívají k získávání obchodních případů. Svě zkušenosti a poznatky ochotně předává kolegům a podporuje tak i rozvoj ostatních.

Petr Dvořák, 2. místo brusič na kulato

Petr Dvořák pracuje jako brusič na kulato na stroji BUT 63A ve Střední obrobě haly 5. Odvádí velmi dobrý výkon a k daným úkolům přistupu-

je iniciativně, především ke splnění a případnému zkrácení požadovaných termínů výroby. V krizových situacích vychází vstřícně ve výpomoci na brusce na plocho BPV 80 a BPV 300.

Alena Štikarová, 3. místo referent poštovních služeb

Alena Štikarová jako dlouholetá zaměstnankyně společnosti ŽĐAS vždy předávala své znalosti a dovednosti svým kolegům a byla vždy ochotna poradit a být nápomocná. Při řešení nejasností šla příkladem ostatním kolegům. Dlouhá léta aktivně působila jako členka odborové organizace.

Všem oceněným kolegům v měsíci květnu blahopřejeme.

NAŠE SRDCE
TVOŘÍ BUDUCNOST

Časopis ŽÁR můžete číst on-line.
Stačí zadat <https://bit.ly/2DhUrQ7>

Studujte nás také
na sociálních sítích.

PREZENTACE PROTUR V ELEKTRÁRNĚ LEDVICE

V Elektrárně Ledvice byl pozvaným hostům představen systém čtyř turbín PROTUR.

Účastníci si prohlédli současné varianty využití vyrobené elektrické energie prostřednictvím bateriového úložiště nebo fázování elektřiny přímo do rozvodné sítě.

Ve čtvrtek 4. června proběhla za účasti generálního ředitele Pavla Cesneka a manažerů Miloše Janečka a Petra Frydrycha v areálu Elektrárny Ledvice slavnostní prezentace systému čtyř turbín PROTUR. Ty byly v chemické úpravě vod ledvické elektrárny zprovozněny letos v únoru a slouží zde k ekologické výrobě elektrické energie, primárně využívané k osvětlení areálu.

Účastníci akce se zároveň seznámili i s možnostmi průmyslových instalací těchto turbín a mohli si prohlédnout stávající varianty využití vyrobené elektrické energie prostřednictvím bateriového úložiště nebo fázování elektřiny přímo do rozvodné sítě.

Prezentace se kromě jiných zúčastnili například náměstek Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky Marian Piecha, první náměstek a zástupce hejtmana Ústeckého kraje Martin Klika a řada dalších významných hostů a podnikatelů, kteří vysoce ocenili inovativní řešení turbín a jejich ekologický přínos.

V současnosti jsou již v přípravné fázi další instalace určené pro skupinu ČEZ, a.s., konkrétně na jejich tepelných elektrárnách Pruněřov a Mělník.

NOVÁ ŘEŠENÍ NAŠEHO TECHNIKA MÍŘÍ K ZÍSKÁNÍ PATENTŮ A UŽITNÝCH VZORŮ

U strojů, které používají pro svůj pohon tlakové kapaliny, je třeba rozvést kapalinu od hydrogenerátorů přes ovládací bloky až do hydromotorů, které řídí vlastní pohyby stroje. K tomu se používají vysokotlaké hydraulické trubky, které jsou po určitých úsecích spojeny přírubovými spoji. Při standardním způsobu spojování hydraulických bloků a komponentů jsou na jednotlivých trubkách ponechány přídavky na doměření, které mají vykompenzovat konstrukční, výrobní, montážní a stavební odchylky vzniklé na konečné montáži u zákazníka. Práce s těmito přídavky je však poměrně složitá a časově náročná, navíc ztížena často velkou hmotností vysokotlakých trubek.

Hlavní výhodou nového přírubového kompenzačního spoje, který vymyslel pracovník konstrukce hydrauliky ŽĐASu, Ondřej Chalupa, je jeho schopnost přizpůsobit se potrubí podle skutečné situace při montáži hydraulických tras. Spoj může podle potřeby změnit délku a zároveň se vyosít, aniž by to mělo vliv na těsnost, mechanické vlastnosti nebo odolnost vůči tlaku. To uspoří materiál i čas potřebný k práci s technologickými přídavky, které se

musí doměřovat, zakracovat a obrábět.

Hlavní výhodou přírubového spoje s jednostranným utahováním je skutečnost, že šrouby na utahování jsou pouze na jedné straně, a ne po celém obvodu, jak je tomu u standardních spojů. Ne vždy je totiž kolem spoje dostatek místa na bezproblémové utažení šroubů. Trubky se nacházejí blízko stěn a podlahy, a také v kanálech. Protože se šrouby utahují pomocí utahováků nebo velkých přípravků, je právě dostatek prostoru kolem spojů velmi důležitý. Tento nový spoj lze při montáži nastavit šrouby do volného prostoru a stačí k němu přístup pouze z jedné strany.

Svá řešení Ondřej Chalupa nejprve před třemi lety podal formou zlepšovací návrh, nyní již probíhá řízení na úřadě průmyslového vlastnictví ohledně vynálezu (Přírubový spoj hydraulického potrubí – spoj s jednostranným utahováním) a žádosti o zápis dvou nových užitných vzorů (Přírubový kompenzační spoj hydraulického potrubí pro kompenzaci v axiálním směru a Přírubový kompenzační spoj hydraulického potrubí pro kompenzaci v radiálním směru).

Dva vyrobené prototypy přírubových spojů hydraulického potrubí. Autorem vynálezu a užitných vzorů je pracovník konstrukce hydrauliky ŽĐAS, a.s. Ondřej Chalupa.

Kompenzační spoj

Spoj s jednostranným utahováním

ZĐAS

NAŠE SRDCE
TVORÍ BUDOUČNOST

eNeschopenka

Povinnosti zaměstnance v případě pracovní neschopnosti nebo čerpání ošetřovného na rodinného příslušníka

1. **Neprodleně nahlásit tuto skutečnost** svému nadřízenému jakoukoliv formou např. telefonicky, písemně, SMS, emailem
2. **Pokud pracovní neschopnost nebo ošetřovné trvá**, vždy k poslednímu dni v měsíci do 14 hodin nahlásit tuto skutečnost svému nadřízenému formou viz výše.
3. **Poslední den pracovní neschopnosti nebo ošetřovného** do 14 hodin nahlásit svému nadřízenému stejnou formou jako bod 1, 2 a domluvit se na nástupu do zaměstnání.

Děkujeme,
že respektujete
nastavená pravidla.

ŽĐAS, a.s.
Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou

ZLEPŠOVATELÉ DOSTALI OCENĚNÍ

Jak jsme již informovali v lednovém čísle ŽÁRu, v rámci zvýšení podpory zlepšovacích návrhů byl v roce 2019 zaveden bodový systém pro jednotlivé útvary, který má za cíl více motivovat zaměstnance při podávání návrhů na zlepšení v různých oblastech.

Hodnocení jednotlivých zlepšovacích návrhů komisí pro průmyslově právní ochranu bylo prováděno podle předem stanovených pravidel, a to buď podle finančních přínosů, nebo podle úrovně zlepšovacího návrhu. Samotné vyhodnocení a předání ocenění nejlepším třem útvarům bylo bohužel z důvodu koronavirových opatření posunuto až na květen.

Nejúspěšnějšími útvary se staly:

1. místo – středisko 411, Divize Metalurgie, Ocelárna a ingotárna
2. místo – středisko 412, Divize Metalurgie, Ocelárna a ingotárna
3. místo – středisko 216, Divize Strojírny, Konstrukce zařízení pro zpracování válcovaných výrobků

Nejúspěšnějším útvarům gratulujeme. Odměnu v pořadí 10 000, 7 000 a 5 000 Kč mohou zaměstnanci nejlepších středisek využít na volnočasové aktivity dle vlastního výběru. Zároveň připomínáme, že tento bodový systém je aplikován i v letošním roce, a proč tedy nevyužít možnost být za smysluplný nápad odměněn vícekrát.

Kamil Kluch,
vedoucí Technického servisu

V úterý 2. června slavnostně předal generální ředitel Pavel Cesnek za účasti vedoucího Technického servisu Kamila Klucha ocenění zástupcům tří nejlepších útvarů za zlepšovací návrhy v roce 2019 (zleva: Zbyněk Skořepa, Ocelárna a ingotárna; Ing. Pavel Fila, Ph.D., Ocelárna a ingotárna; Ing. Petr Burian, Konstrukce zařízení pro zpracování válcovaných výrobků).

ZMĚNA POJIVOVÉHO SYSTÉMU VÝROBY FOREM A JADER

Od roku 2018 vývojové oddělení divize Metalurgie postupně ověřovalo alternativní pojiva formovacích směsí k takzvaným furanovým pryskyřicím. Cílem bylo najít systém fungující stejně nebo obdobně jako furany, a přitom byl levnější a ekologičtější. Na základě předběžných zkoušek bylo v květnu 2018 spuštěno poloprovozní ověření vybrané alkydové pryskyřice. Na zkušební misi pracovníci party Groch na formovně (stejně jako v letech 2007 - 2008 u zavádění furanů) ověřovali výrobu forem a jader z této nové formovací směsi. Po vyhodnocení celé zkušební výroby a porovnání dosažených výsledků bylo rozhodnuto přejít z furanových formovacích směsí na alkydové.

K přestavbě kontinuálních mísičů, sloužících k přípravě formovacích směsí, byla přizvána dodavatelská firma Wöhr, která původní mísiče před téměř jedenácti lety dodala. Práce na této investici za přibližně dvanáct milionů korun měly začít letos 16. března, ale kvůli koronavirové pandemii byla akce přeložena až na 27. dubna. Všechny mísiče byly 25. května úspěšně předány do zkušebního provozu, který potvrdí minimálně tři měsíce.

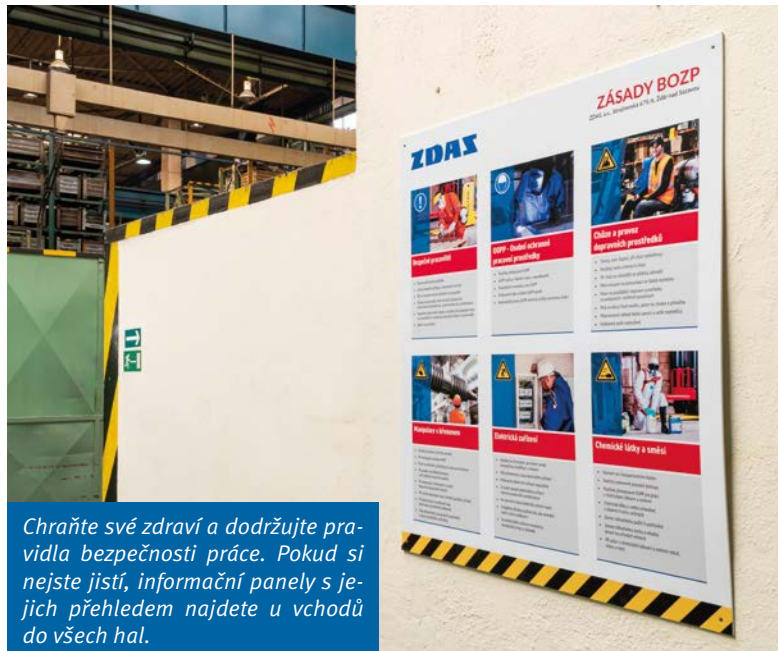
Z hlediska technologického je výhodou alkydového pojivového systému snížení dávkování pryskyřice i tvrdidla pro dosažení stejných mechanických vlastností, jakých bylo dosahováno u furanového pojivového systému. Díky plastickým vlastnostem alkydových formovacích směsí při vyšších teplotách se také v rámci poloprovozních zkoušek podařilo významně snížit vady odlitků typu trhlin a prasklin. Předpokládáme ještě další přínosy v oblasti slévárenské technologie, které budeme v následujících měsících ověřovat, a v případě zájmu také informovat naši odbornou veřejnost.

Neopomenutelnou výhodou nového pojivového systému je snížení negativního dopadu na zdraví zaměstnanců a zvýšení bezpečnosti i hygieny práce. Všichni formíři si jistě všimli, že se přestalo prášit při sypání směsi do forem nebo jaderníků, což je dáno složením alkydové pryskyřice na bázi přírodních olejů. Dále zmizely téměř všechny výstražné symboly (upozorňující na jednotlivá rizika škodlivosti) z kontejnerů obou složek pojivového systému.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem kolegům za spolupráci při ověřování této nové technologie, při přípra-

BEZPEČNĚ NA PRACOVISTI

◀ Seriál

Dodržováním několika jednoduchých zásad lze efektivně zvýšit bezpečnost na pracovišti. Svoje zdraví můžete snadno ochránit i správným chováním na pracovišti.

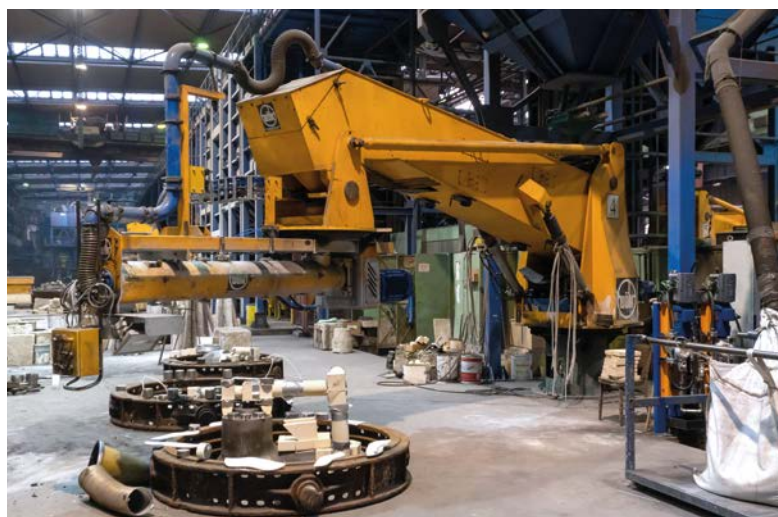
- Na pracovišti udržuj pořádek!
- Používej pouze nepoškozené nářadí a zařízení!
- Dodržuj právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci!
- Dodržuj stanovené pracovní postupy a pracovní prostředky!
- Nepožívej alkoholické nápoje a nezneužívej jiné návykové látky na pracovištích a nevstupuj pod jejich vlivem na pracoviště!
- Oznamuj svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci!

vě investice a pak při vlastní realizaci tohoto projektu, který, jak předpokládám, bude technologicky i finančně stejně úspěšný jako zavedení „furanů“ v roce 2009. Zavedením tohoto typu formovací směsi se dostáváme na úroveň našich evropských konkurentů

v oblasti výroby velkých ocelových odlitků, jako jsou slévárny Voest Alpine Linz, Lucchini, RS Lovere, GE Power Elblag a jiné.

Ing. Jan Čech, Ph.D.,
technický ředitel divize Metalurgie

Na slévárně byly koncem května předány do zkušebního provozu kontinuální mísiče určené k přípravě nové formovací směsi s použitím alkydových pryskyřic pro výrobu forem a jader.

VČELKY NÁM DALY PRVNÍ LETOŠNÍ MED

V poslední době na celém světě ubývá zdravých a silných včelstev, ať už vlivem pesticidů, včelích škůdců nebo nemocí. Jejich zachování je přitom klíčové pro přírodní rovnováhu i pro zemědělství. A nejde jen o med. Rostliny, včetně ovoce a zeleniny, jsou asi z osmdesáti procent závislé na opylení včelami.

Už loni jsme se proto rozhodli pomáhat chránit životní prostředí a podpořit fungování ekosystému, protože můžeme. Areál naší firmy je zasazen do krásné a čisté přírody Vysočiny a pro včely jsou tady ideální podmínky.

Počátkem letošního června jsme od šesti včelstev stočili zatím prvních 100 kilogramů kvalitního květového medu.

ZDAS
www.zdas.com

Jsmo tradiční strojírenskou firmou na Vysočině

Hledáme šikovné kolegy

Nabízíme uplatnění pro absolventy v technických oborech v širokém spektru profesí, zaměstnanecké benefity a motivační ohodnocení.

- Obchodník
- Elektrikář
- Technolog
- Mechanik seřizovač
- Obráběč
- Montér – externí montáže

Ozvěte se nám a zjistěte,
co Vám ŽDAS může nabídnout.

ŽDAS, a.s.
Strojírenská 675/6, 591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: +420 607 030 781, e-mail: personalni@zdas.cz

NAŠE SRDCE
TVOŘÍ BUDOUCNOST

OD NAŠICH PŘÍSPĚVATELŮ

◀ Seriál

POZVÁNKA NA LETNÍ DĚTSKÝ TÁBOR V ZUBŘÍ

Epidemie COVID-19 a vyhlášená mimořádná vládní opatření ovlivnila zásadním způsobem také přípravu letního dětského tábora v Zubří. Až 15. května se výbor odborové organizace akciové společnosti ŽDAS dočkal rozhodnutí ministerstva zdravotnictví, které obsahovalo pravidla pro organizátory táborů v letošním roce. Pravidla byla splnitelná, a tak se začal letní dětský tábor neprodleně připravovat v otevřeně nabídky bez omezení počtu kapacity tábora, tedy 200 dětí na 1. běh.

I v letošním, ze zdravotního pohledu mimořádném roce připravujeme tři samostatné běhy v termínech: **1. běh od 1. 7. do 15. 7. 2020, 2. běh od 16. 7. do 30. 7. 2020 a 3. běh od 31. 7. do 14. 8. 2020.** Táborový program je jako vždy pestrý a pečlivě připravený. Veškeré aktivity budou organizované v areálu tábora a přilehlém lese. Děti budou vedeny k dodržování osobní hygieny pod dohledem zkušených vedoucích. O zdravotní zázemí se budou starat lékaři a zkušený zdravotní personál. Děti budou ubytovány v chatách s možností vytápění, nejstarší chlapci v podsadových stanech. Pro děti bude jako vždy zajištěna chutná strava z čerstvých surovin bez glukamátů a celodenní pitný režim.

Rodiče stále ještě mohou podávat přihlášky na všechny tři táborové běhy v sekretariátu odborové organizace, nebo je zaslat e-mailem. Organizační pokyny jsou rodičům k dispozici také na internetových stránkách tábora www.rekreace-zubri.cz v sekci Letní tábor nebo na **telefonních kontaktech**

566 64 3156, 566 64 2570, e-mail: zooskovo@zdas.cz. Rodiče dětí musí k přihlášce doložit lékařské zdravotní potvrzení z roku 2020. Při odjezdu odevzdají hlavnímu vedoucímu vyplněný tiskopis potvrzení o bezinfekčnosti s kopii zdravotního průkazu pojištěnce.

*Rostislav Dvořák,
předseda ZO OS KOVO ŽDAS, a.s.*

KLUB DŮCHODCŮ

Výbor Klubu důchodců připravil pro své členy zájezdy a rekreace, které byly uvedeny ve třetím čísle Žáru. Vzhledem k pandemii se tyto akce nemohly uskutečnit. Ze stejného důvodu musíme zrušit rekreační pobyt v Maďarsku s výlety do Rakouska. Vybrané zálohy je možno vyzvednout u paní Netolické na ZO OS KOVO ŽDAS, tel. 566 643 156. Podle situace, která zatím nedovoluje žádné hromadné akce, uvidíme, zda bude možné naplánovat a uskutečnit nějaké další v blízké budoucnosti. Budeme Vás průběžně informovat v příštích číslech Žáru.

Výbor Klubu důchodců